

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Για την παράνομη μεταφορά αλλοδαπών στην Ελλάδα»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Την τελευταία δεκαετία παρατηρείται έξαρση οργανωμένης μεταφοράς λαθρομεταναστών προς την Ελλάδα, καθώς και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (μέσω της Ελληνικής Επικράτειας). Οι σύγχρονοι «δουλέμποροι», σύμφωνα με όλες τις μαρτυρίες διασωθέντων λαθρομεταναστών, έναντι αδράς αμοιβής, εξαργυρώνοντας την ανάγκη φτωχών κι απελπισμένων συνανθρώπων μας από τις χώρες της Ασίας, τις δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και των Βαλκανίων και με τη συνήθη, εύκολη και ακίνδυνη σχετικά γι' αυτούς δίοδο μέσω των εκτεταμένων παραλίων και εθνικών υδάτων, επιχειρούν να μεταφέρουν, υπό απάνθρωπες συνθήκες, το έμψυχο «εμπόρευμα» στην Ελλάδα ή άλλη Μεσογειακή παράκτια χώρα.

Η Βουλή επιχείρησε στην αρχή της τελευταίας δεκαετίας να αντιμετωπίσει το ζήτημα της λαθρομετανάστευσης, επιβάλλοντας κυρώσεις τόσο στους ίδιους τους λαθρομετανάστες όσο και στους μεταφορείς τους με το άρθρο 10 του ν. 1975/1991. Την περίοδο εκείνη η συντριπτική πλειοψηφία των λαθρομεταναστών προερχόταν από χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης αναζητώντας και βρίσκοντας διόδους και εισόδους στην Ελλάδα μέσω δύσβατων και δύσκολα «φρουρίσιμων» περασμάτων από την οροσειρά της Πίνδου και τα βόρεια σύνορά της. Κυρώσεις προβλέφθηκαν και για τους ίδιους τους λαθρομετανάστες, αλλά και για τους μεταφορείς που πραγματοποιούσαν τη μεταφορά τους.

Η σχετική διάταξη του άρθρου του ανωτέρω νόμου έχει ως εξής:

«Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα, οφείλει να αναχωρήσει αμελλητί, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος, με ευθύνες και δαπάνες του ίδιου ή του μεταφορέα, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους ανωτέρω μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών, επιβάλλεται, με απόφαση του οικείου νομάρχη, πρόστιμο εκατό χιλιάδων (100.000) έως ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα κρατούνται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεων τους και του επιβληθέντος προστίμου.»

Από την περίοδο επώασης και ψήφισης του ν.1975/1991 οι συνθήκες μεταβλήθηκαν ραγδαία, λόγω, κυρίως, της οικονομικής κρίσης που μάστιζε και μαστίζει την Ασιατική Ήπειρο και τις γειτονικές χώρες. Στην προσπάθειά τους να αναζητήσουν ένα καλύτερο αύριο, εξαθλιωμένοι από την πείνα και τις κακουχίες συνάνθρωποί μας, έγιναν έρμαια της απάνθρωπης κερδοσκοπικής μανίας επιτηδείων, οι οποίοι στοιβάζοντάς τους εν είδει εμπορεύματος σε ακατάλληλα και επικίνδυνα, όπως πολλές φορές εκ των υστέρων αποδείχθηκε, πλωτά μέ-

σα πλούτιζαν και πλουτίζουν εμπορευόμενοι κατ' ουσίαν τον ανθρώπινο πόνο, την ελπίδα για ένα βιώσιμο αύριο και, όπως συχνά προκύπτει, τους ίδιους τους μεταφερόμενους αλλοδαπούς.

Η παρά των ανωτέρω διάταξη έξαρσης του φαινομένου και οι διαστάσεις καταιγίδας που έλαβε, ανάγκασαν την Πολιτεία να επιχειρήσει να αντιμετωπίσει τόσο κατασταλτικά όσο και προληπτικά τις νέες επικίνδυνες εξελίξεις του φαινομένου αυτού, με την εισαγωγή και ψήφιση της παρ.1 του άρθρου 55 του ν. 2910/2001. Η διάταξη αυτή που ισχύει και σήμερα ορίζει:

«Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπούς, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν στο εσωτερικό της χώρας, ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους, ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο αλλοδαπό. Ειδικά πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίων και πλωτών μέσων που μεταφέρουν τους προαναφερόμενους αλλοδαπούς υπό συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την ασφάλειά τους τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών ανά μεταφερόμενο πρόσωπο. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή πέντε εκατομμυρίων έως οκτώ εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο άτομο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή με σκοπό το παράνομο κέρδος ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας ή είναι υπότροπος. Μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων κατασχόνται και δημεύονται με απόφαση του δικαστηρίου, εκτός αν ο ιδιοκτήτης αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν αυτά. Η άσκηση ενδίκου μέσου κατά των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

Παρά το γεγονός ότι από την εφαρμογή του ανωτέρω νόμου οι καταγινωσκόμενες ποινές δύνανται να επιμετρηθούν σε αρκετά χρόνια φυλάκισης και υψηλά πρόστιμα, λόγω του πολλαπλασιαστικού κριτηρίου του αριθμού των μεταφερόμενων λαθρομεταναστών, περιορίζονται όμως σοβαρά λόγω του θεσμού της συγχώνευσης των ποινών, το τεράστιο οικονομικό όφελος των οργανωμένων σύγχρονων «δουλεμπόρων» δεν φαίνεται να έχει πληγεί σοβαρά από την εφαρμογή του. Ο πλημμεληματικός χαρακτήρας του αδικήματος των μεταφορών επιτρέπει σε αυτούς, όποτε δεν υφίσταται αυτόφωρη σύλληψη, την ελεύθερη δράση τους μέχρι την εισαγωγή τους σε τακτική δικάσιμο και τη συχνή, ελλείψει μαρτύρων, απαλλαγή τους ή την οικονομικά και ποινικά, προφανώς, μη ιδιαίτερα επιβλαβή γι' αυτούς τιμωρία τους. Εάν μάλιστα είναι αλλοδαποί οι μεταφορείς, ουδέποτε εμφανίζονται κατά την τακτική δικάσιμο στο Δικαστήριο, αφού κατά κανόνα ή δεν κρατούνται προσωρινά ή αποφυλάκίζονται με εγγύηση.

Με γνώμονα όχι μόνο την προστασία και εφαρμογή της εσωτερικής έννομης τάξης, αλλά και με σκοπό διαφύλαξης του οφειλόμενου επιπέδου προστασίας των

ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταφερόμενων αλλοδαπών, εισηγούμαστε στο Σώμα την τροποποίηση του μέχρι σήμερα ισχύοντος 55ου άρθρου του ν. 2910/2001 με βάση τις ακόλουθες προτεραιότητες:

- Την αποτελεσματική ποινική καταστολή κάθε οργανωμένης ή και ευκαιριακής επιχείρησης παράνομης μεταφοράς αλλοδαπών προς την Ελλάδα ή μέσω της Ελληνικής Επικράτειας.

- Τον εντοπισμό, εξάρθρωση και τιμωρία όλων όσων βρίσκονται ή συμμετέχουν στα κέντρα αποφάσεων και εκμετάλλευσης παράνομης μεταφοράς αλλοδαπών προς την ή μέσω της Ελληνικής Επικράτειας

- Την προστασία των μεταφερόμενων αλλοδαπών δια της επιτάσεως της ποινής των μεταφορέων σε περίπτωση σωματικής βλάβης, κινδύνου ή απώλειας της ζωής μεταφερόμενου λαθρομετανάστη.

Με βάση τα ανωτέρω προτείνουμε στο Σώμα την ψήφιση της ακόλουθης προτεινόμενης αντικατάστασης της παρ.1 του άρθρου 55 του ν. 2910/2001:

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2003

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Κατσαρός Νικόλαος
Μαρκογιαννάκης Χρήστος
Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης
Μπενάκη-Ψαρούδα Άννα
Ζώης Χρήστος
Παυλίδης Αριστοτέλης
Βαρίνος Αθανάσιος
Χωματάς Ιωάννης
Δεικτάκης Γεώργιος
Δημοσχάκης Θεοφάνης
Λυμπερακίδης Λεωνίδα
Μπέζας Αντώνης
Τασούλας Κωνσταντίνος
Καλογιάννης Σταύρος
Σπύρου Σπυρίδων
Κορτσάρης Νικόλαος
Αγγελής Ανέστης
Τσιτουρίδης Σάββας
Κιλτίδης Κωνσταντίνος
Λεονταρίδης Θεόφιλος
Καραμανλής Αχιλλέας
Κόλλια-Τσαρούχα Μαρία
Χαϊτίδης Ευγένιος
Τσιπλάκης Κωνσταντίνος
Παπαδόπουλος Σταύρος
Δαϊλάκης Σταύρος
Κοντός Αλέξανδρος
Στυλιανίδης Ευριπίδης
Νάκος Αθανάσιος
Μακρή Ζωή
Λιάσκος Αναστάσιος
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος
Πολύδωρας Βύρων
Παυλόπουλος Προκόπης
Σιούφας Δημήτριος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για την παράνομη μεταφορά αλλοδαπών στην Ελλάδα

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 55 ΤΟΥ Ν. 2910/2001

«Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια...»

Άρθρο πρώτο

Η παρ.1 του άρθρου 55 του ν. 2910/2001 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1.α. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπούς, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν στο εσωτερικό της χώρας, ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους, ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως τριακοσίων χιλιάδων ευρώ για κάθε μεταφερόμενο αλλοδαπό. Ειδικά πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίων και πλωτών μέσων που μεταφέρουν τους προαναφερόμενους αλλοδαπούς υπό συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την ασφάλειά τους τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών ανά μεταφερόμενο πρόσωπο. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή πεντακοσίων χιλιάδων έως ενός εκατομμυρίου ευρώ για κάθε μεταφερόμενο άτομο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή με σκοπό το παράνομο κέρδος ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας ή είναι υπότροπος. Σε περίπτωση θανάτου οποιουδήποτε μεταφερόμενου αλλοδαπού λόγω ανεπάρκειας σωστικών μέσων ή εκ των συνθηκών μεταφοράς, επιβάλλεται στον πλοίαρχο ή τον κυβερνήτη του πλοίου με κάθειρξη ανωτέρα των 15 ετών. Μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων κατάσχονται και δημεύονται με απόφαση του δικαστηρίου, εκτός αν ο ιδιοκτήτης αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν αυτά. Η άσκηση ενδίκου μέσου κατά των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

1.β. Αν κάποιος από τους υπαίτιους των ανωτέρω πράξεων καταστήσει δυνατή με αναγγελία στην αρχή την πρόληψη της διάπραξης ενός από τα σχεδιαζόμενα εγκλήματα ή με τον ίδιο τρόπο συμβάλλει ουσιαστικά στην εξάρθρωση του κυκλώματος παράνομης μεταφοράς αλλοδαπών, αίρεται ο κακουργηματικός χαρακτήρας των πράξεών του, οι οποίες τιμωρούνται από το δικαστήριο ως πλημμελήματα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αντικαθιστάμενο δια του παρόντος άρθρο 55 του ν. 2910/2001. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δικαστήριο, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις και ιδίως την έκταση των δραστη-

ριοτήτων του κυκλώματος, την έκταση της συμμετοχής του υπαιτίου σε αυτό και το βαθμό συμβολής του στην εξάρθρωσή του, μπορεί να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της ποινής για τρία έως δέκα έτη, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των άρθρων 99 έως 104.

1.γ. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλουν αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν κατά παράβαση του παρόντος νόμου, μπορεί με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και έγκριση του Εισαγγελέα Εφετών να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέθηκαν. Όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται στους αλλοδαπούς άδεια παραμονής κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία περί αλλοδαπών.»

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2003

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Κατσαρός Νικόλαος
 Μαρκογιαννάκης Χρήστος
 Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης
 Μπενάκη-Ψαρούδα Άννα
 Ζώης Χρήστος
 Παυλίδης Αριστοτέλης
 Βαρίνος Αθανάσιος
 Χωματάς Ιωάννης
 Δεικτάκης Γεώργιος
 Δημοσχάκης Θεοφάνης
 Λυμπερακίδης Λεωνίδα
 Μπέζας Αντώνης
 Τασούλας Κωνσταντίνος
 Καλογιάννης Σταύρος
 Σπύρου Σπυρίδων
 Κορτσάρης Νικόλαος
 Αγγελής Ανέστης
 Τσιτουρίδης Σάββας
 Κιλτίδης Κωνσταντίνος
 Λεονταρίδης Θεόφιλος
 Καραμανλής Αχιλλέας
 Κόλλια-Τσαρούχα Μαρία
 Χαϊτίδης Ευγένιος
 Τσιπλάκης Κωνσταντίνος
 Παπαδόπουλος Σταύρος
 Δαϊλάκης Σταύρος
 Κοντός Αλέξανδρος
 Στυλιανίδης Ευριπίδης
 Νάκος Αθανάσιος
 Μακρή Ζωή
 Λιάσκος Αναστάσιος
 Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος
 Πολύδωρας Βύρων
 Παυλόπουλος Προκόπης
 Σιούφας Δημήτριος